

Nedim Gürsel

Berlin Günleri (1)

25.04.2003

Stuttgarter Platz'da, istasyona karşı bir kahvenin (Café Linz) terasında oturuyorum. Ağaçların altında, her zamanki gibi yalnız, “yapayalnız”. Bu yapayalnız sözcüğünü pek sevmedim. Türkçede yalnızlık duygusunu pekiştiren bir başka sıfat olmalı ya da ne bileyim, bir metafor. Sait Faik'in buluşu “kavun acısı” gibi bir şey.

Geceleyin Berlin güzel. Hem karanlık hem ışıklar içinde. Güzel, ama son derece تنها. Burası bile, kahvelerde lokantaların sıralandığı bu güzel, parke taşı döşenmiş sokakların çıktığı alan bile ıssız. Az ileride fuhuş barlarının ışıkları kalp ya da çıplak kadın biçimde yanıp sönüyordur müşteri çekmek için. Onların yanındaki Hasret Imbiss de gecenin bu saatinde boştur. Şimdi yerimden kalksam, tren yolu boyunca yürüyerek oraya varsam, Hasret Imbiss'e girip demli çayın eşliğinde tezgâhtaki Türk delikanlıyla yarenlik edip hasret gidersem. Birbirimize söyleyecek fazla bir şeyimiz olmadığını biliyorum. Giderek içe kapanıyorum zaten; oysa bir yazar dışarıya açıldığı, başkalarını gözlemediği, kendi dışına çıkıp diğer insanlardan söz ettiği, onların serüvenini anlattığı (anlatabildiği) ölçüde yazardır. Edebiyat, özünde başkalarına yönelik, “öteki”ni anlama ve anlatma çabası değil mi; başkaları, Sartre'ın dediği gibi, bir cehennem olsa da. Yazmak cennette yan gelip yatmaktansa cehenneme inmek, orada, Öridite'nin peşine düşen Orfeus örneği “öteki”ni bulup çıkarmak değilse nedir? Çok şükür bu koruya yanıt arayacak kadar içmedim henüz. Hem bu saatte edebiyat üzerine kafa yormak da nereden çıktı! Zaten yalnızca sabahları çay içiyorum Berlinde. Türk televizyonlarında çok sık tekrarlanan, haber sunucularının ağızlarından düşmeyen o hiç sevmediğim deyimle “gecenin ilerleyen saatlerinde” kahve-konyak yeğliyorum. Konyak bulamadığım zaman da grappa, belki bir şnaps, param yoksa en ucuzundan bir yudum buzlu votkayla birlikte ateş düşüyor içime. “İçki yalnızlıklarda uzun konuşmalardır.” Edip Cansever'in belleğimde yer etmiş bu dizesi de, Berlin gecesinde parlayan bir kızıl alev gibi düşüyor içime. İkinci Dünya Savaşı'nın son günlerinde kentin üzerine düşen bombaların yaptığı etkiyi yapıyor desem yalan olur. Ama elimde değil, bu yalanı yazmak geliyor içimden, Aragon gibi “mentir vrai” kavramına sığınarak. Demek ki edebiyat, “gerçeği yalan olarak” söylemekle eşanlımlı. İster kurmaca diyelim ister

kuşu, hayal ürünü olarak nitelendirebileceğimiz edebiyat yapıtı gerçeğin öteki yüzü aslında. Gecenin öteki yüzü.

Oturduğum yerden bakıldığında vitrinlerden yansıyan ışıklar içinde yüzmüyor alan. Zaten bir mekân ışıklar içinde yüzemez ki! Olsa olsa içine çeker insanı, bir deniz gibi sarıp sarmalar, belki yunup arındırır gecenin kirinden, şehvetin kırbacı doyumsuz tende şaklar, kocaman, ıslak erkeklik organları, dikleşmiş ve sert, davetkâr kadınların yumuşak apışaralarına girip çıkarken. Kırmızı dudakların içine, karanlık darboğazların dibine dek ulaştıkları da olur, haz adına bir kurbanı boğarcasına. Zihnime birden düşen bu görüntüler de bir bomba gibi sarsıyor varlığını, içimde başlayan yangını körüklüyor, ama içimdeki yangın “bir çağ yangını”na dönüşmedikçe ilgilendirmez kimseyi. Evet, ışıklar içinde yüzen, daha doğrusu karanlık bir denizde kıyının ışıklarına doğru yüzen benim, alan değil. Sevişircesine hırsla, karaya çıkma umuduyla kulaçladığım suyun içinde debelenip duruyorum, bir gün kıyıya vuracağımı -varacağımı demeliydim aslında- umarak.

26.04.2003

Yine Stuttgarten Platz'da aynı kahvedeyim. Dün gece oturduğum masada yine yalnız, yine bir kadeh konyakla tek başıma. Işık içinde yüzmüyor alan, hayır. Ama solda, tam köşede İtalyan mezecinin vitrinine dizilmiş büyük şarap şişelerini, maarna peynir jambonlarını -o canım Parma jambonlarını!- görebiliyorum. İçerisi aydınlık henüz, ama yüksek masanın önündeki taburede oturan son müşteri de kalkmak üzere. Garson ışıkları söndürür, lokanta bölümü kapanır birazdan. Alanın köşesini boydan boya kaplayan vitrinin ışıkları belki daha geç söner, belki sabaha dek yanar. Dün gece de öyleydi. Ben kalkıp Hasret İmbiss'in yanındaki bara gidene dek yanıp durdu vitrinlerdeki ışık. Dünya nimetlerini aydınlattı, içimdeki doymak bilmez hayvanı çıldırtmak istercesine. Kendimi yalnız bir mide ve onun uzantısında kabaran, dikleştikçe dirilen, her an okşanmaya, sıvazlanmaya muhtaç bir erkeklik organından ibaretmişim gibi duyumsadım. Sonra... sonrası malum...

Bir ışık selinde tren geçiyor, dün geceki gibi yine vagonların aydınlık pencerelerinde tek tük yolcular var, yine gece yumuşacık, Fitzgerald gibi “Tender is the night” demek istemiyorum, olsa olsa Sinatra'nın ağzından “Stranger in the night” diyebilirim, gecenin içinde kendimi bir yabancı, kapının dışına koyverilmiş şehvetli bir kedi gibi duyumsadığuma göre. İki hafta önce yağın kar -evet nisan başında, bu kente geldiğim gün kar yağmıştı ve ben “ilk yazın ortasında kış geri geldi” diye yazmıştım günlüğüme, anımsıyorum- yumuşak gecelere bıraktı yerini. Kedilerin damlarda, insanların yataklarda çiftleştikleri nisan gecelerine. Çiftleşmek için bir yatak gerekmiyor ille de, bir ağaç altında ya da az ötedeki barların birinde ayakta da olabilir, yeter ki pusuda bekleyen canavar uyansın, şöyle bir silkinip göstereyim dişlerini, burnunu uzatıp girsin

kovuğa, ava giderken avlansın soluk soluğa ve kendini en ölümcül tehditten bile koruyabilsin! “Gece Kurda Aittir” demiş, bu işlerden pek anlamayan bir Türk şairi.

Tren geçip gittikten sonra yeniden karanlığa gömülüyor raylar. Bu gece kahve sanki daha az aydınlatılmış gibi, ama تنها değil. Biralarnı yudumlayanlar, tahta masaların çevresine kümelenmiş yüksek sesle konuşanlar, barda garson kızlara sarkanlar, hatta bir köşede sessizce gazetesini okuyanlar bile var. Dışarıdaki ağaçların altı bisiklet dolu. Tanrım ne kadar çok bisiklet var bu kentte! Berlin tam bir bisiklet cenneti. Demek ki çevreci anlayış alışkanlıkların bir parçası olmuş, iyice yerleşmiş günlük yaşamın içine.

Dar blucinli, alımlı bir genç kız bisikletini çekip alıyor bıraktığı yerden, düzgün bacaklarını kısa bir etekliğin altında hayal ediyorum, üzerinde de külot yok. Pedalleri çevirdikçe, sıyrılan etekliğinin altından tüylü, küçük kadınlığı görünüyor, açılıp kapanan bir ağız gibi. Bu benzetmeyi “geviş getiren bir ağız” demenin pek de hoş kaçmayacağını bildiğim için yapıyorum. Hiç yapmaya da bilirdim, çünkü kızın üzerinde pantolon var, iç çamaşırları da (sütyen ve külot) yerli yerinde. Yerinde olmayan, bir imgeden ötekine atlayıp duran benim zavallı zihnim. Ve zihnimi kemiren, tırnaklarını etime saplayan cinsellik.

Daha önceden de yazdım, bir kez daha tekrarlayayım. Yalnızım. Dün gece de yalnızdım, bu gece de. Yarın gece de, büyük bir olasılıkla yalnız olacağım. Biliyorum beş kadın, taburelere tünemiş müşteri bekliyor yan sokaktaki barda. Onlar da yalnız. Benim gibi kadınsız erkeklerin sığındığı bir liman bile değiller. Ama varlar ya, orada, elimi uzatınca dokunabileceğim kadar yakınımdalar ya, bu da yeter. Dokunmam, bacaklarını okşamam, içlerinden biriyle, yetmezse ikisi, hatta üçüyle arka odalardan birinde jimnastik yapmam gerekmiyor. Dün gece aynı barda, aynanın içindeydiler. Tezgâha tünemiş içkisini yudumlarken başının tam üzerindeki ekranda porno film izleyen tek müşteri de bendim. Arkam, bir masanın çevresine toplanmış genç kadınlara dönüktü. Beşibiryerde gibi sıkışık düzende oturuyorlardı. Aynadan görebiliyordum onları, sanki yoktular. Dönüp baksam cehennemden dönen Orfeus gibi beşini birden, aynı anda yitirebileceğim endişesine kapıldım. Televizyon ekranındaki porno filmi izlemeye devam ettim. Görüntüde önce bir, sonra iki, sonra daha fazla erkek cinsel organları, kenetlenip ayrılan, durmadan devinen, devindikçe birbirlerinin içine girip çıkan çıplak gövdeler, bakışlar, inleyişler vardı. Hayır, görüntüde değil inleyişler, yanı başımda, kulağımın dibindeydiler. Masadaki kadınlardan biri yerinden kalktı, aynada kayboldu. Kaybolur kaybolmaz da yanımdaki tabureye gelip oturdu. Sarışın, mavi gözlü, ötekilere oranla biraz geçkindi. Dudaklarını kırmızıya, göz kapaklarını turkuvaza boyamıştı. Ağır bir parfüm kokusu geliyordu saçlarından. Kirpikleri çok kalın, göğüsleri neredeyse açıktaydı. Bir yandan ekranda olan biteni izlerken alınıdaki tek kırışığı, yorgun bakışlarını, dudaklarının aralığından biri çarpık ön dişlerini görebiliyordum. Birden dilini çıkarıp yalanmaya başladı. Önce dizi, sonra bacağı bacağıma değdi. Derken değmekle kalmayıp iyice yapıştı. O anda kısa etekliğinden sıyrılan,

siyah file çoraplı, düzgün bacaklarını da gördüm. Ekrandaki görüntüler silindi birden. Onlara yetişemeyecek kadar bakışlarımı yana kaydırmıştım, ama sesleri duyuyordum. Kadınlar inliyordu daha çok, erkeklerse homurdanır gibi tuhaf mırıltılar çıkarıyorlardı. Kadınların inlemeleri çığlığa dönüştüğünde elimi eteğinin altından bacaklarının birleştiği yere doğru uzattım. Oradaki küçük hayvan. Islak ve tüylüydü. Bir kedi parmaklarıma sürtünüyormuş duygusuyla ürperdim. Bir süre bıraktı kendini, ama çok kısa bir süre. Sonra geri çekildi hemen, arka odaya geçerse kedinin sabah mahmurluğunu üzerinden atmak istemiş gibi gerineceğini, ben dar yatakta uzanmış kadının soyunmasını beklerken gelip göğsüme çörekleneceğini düşündüm. Ama pek fazla sürmedi bu; kedi düşüncesi yerini sivri gagalılardan bir kuşa -ama hangi kuşa?- bıraktı. İşte o zaman kolundan kavrayıp arka odaya götürmek istedim. Eliyle “Önce para!” der gibi bir işaret yaptı. Sonra Almanca bir şeyler fısıldadı kulağıma. Hiçbir şey anlamamış olmama karşın “Nein!” dedim. Üstelemedi. Geldiği gibi gidip masaya oturdu. Aynadaki yerini aldı yeniden, barda yalnız kaldım. Şimdi, anımsamak bile istemiyorum olan biteni. O kuş, akbabaydı galiba.

Sarışın gittikten sonra ikinci kadın geldi, o da ilki gibi yanımdaki tabureye tünedi. Bakışlarından Türk olduğunu anladım. Oysa esmer değildi. Daha doğrusu esmerdi de, hem de çok esmer, saçlarını kızıla boyamıştı. Bir içki kadehi tutuyordu elinde. Kadehi tezgâha koyup önüme sürerken içki çalkalanıp köpürdü. Aldım, kokladım. Şampanyadan başka her şey kokuyordu. Bir yudum tattım yine de, berbattı. Almanca bir şeyler söyledi, anlamış gibi gülümsedim. O da gülümseyince Türkçe bir şeyler söylemek geldi içimden, ama, çekindim. İngilizce Paris'ten geldiğimi, yazar olduğumu, bir süre Berlin'de kalacağımı söyledim. “Ja ja...” diyerek başını sallıyor, ama dediklerimi anlamadığı her halinden belli oluyordu.

O kadının öyküsünü yazabilirim şimdi. Hemen şimdi değil tabii, yarın sabah erkenden “Radio Drei”ı açıp bir keman ya da piyano ezgisi odayı doldurduğunda. Berlin'de kötü yola düşmüş tazenin bir Anadolu kasabasından başlayan, Berlin'de devam eden serüvenini düşleyebilirim. Konuşsaydık, sonra da arka odaya gidip yatsaydık, belki bu kadar çok merak etmezdim onu. Öyküsünü de yazmak istemezdim. Oysa şimdi yazma isteği yatma isteğini bastırıyor. Yine de yarını beklemem gerek. Ya da bir başka sabahı. Gece çalışmayı sevmem, çünkü lambanın ışığından da korkarım. Ya bilmekten hep kaçındığım, ancak yazarken ortaya çıkan öteki yüzümü, içimdeki düşmanı gösterirse bana! Hem gece, Kafka'nın Felice'ye yazdığı bir mektupta söylediği gibi, hiçbir zaman yeterince gece değildir. Yalnızlık da öyle, nerede olursanız olun, hatta Berlin'de bile, mutlak bir yalnızlığa gömülemezsiniz. Dış dünyadan, öteki insanların varlığından ya bir ses ya bir ışık, sözcükleri teker teker aydınlatamayacak kadar zayıf bir ışık ve yaprak hışırtısını andıran o fısıltı, önce içinize düşer, sonra kâğıda.